

Šengenas Robežu kodekss: vienošanās pastiprināt pārbaudes uz ārējām robežām

2016. gada 7. decembrī Pastāvīgo pārstāvju komiteja apstiprināja kompromisa tekstu, par kuru bija panākta vienošanās ar Eiropas Parlamentu, – par grozījumu Šengenas Robežu kodeksā, lai pastiprinātu pārbaudes uz ārējām robežām, veicot meklēšanu attiecīgās datubāzēs.

"To izdevās panākt tikai tāpēc, ka visi iesaistītie cītīgi strādāja ar pilnu atdevi," sacīja Slovākijas iekšlietu ministrs un Padomes priekšsēdētājs Roberts Kaliņāks (*Robert Kaliňák*). "Tā ir svarīga atbilde uz pieaugošajiem terorisma draudiem Eiropā, un jo īpaši būtiska tā ir saistībā ar ārvalstu kaujinieku problēmas novēršanu."

Saskaņā ar šo grozījumu dalībvalstīm ir pienākums sistemātiski pārbaudīt visas personas – arī tās, kam saskaņā ar ES tiesību aktiem ir tiesības brīvi pārvietoties (piem., ES pilsoņus un viņu ģimenes locekļus, kuri nav ES pilsoņi) –, kad tās šķērso ārējās robežas, veicot pārbaudi pazaudētu un nozagtu dokumentu datubāzē, kā arī pārbaudot, vai šīs personas nerada draudus sabiedriskajai kārtībai un iekšējai drošībai. Šis pienākums attiecas uz visām ārējām robežām (gaisa telpas, jūras un sauszemes robežām) – gan ieceļojot, gan izceļojot.

Tomēr gadījumos, ja visu personu, kam saskaņā ar Savienības tiesību aktiem ir tiesības brīvi pārvietoties, sistemātiska pārbaude datubāzēs var izraisīt nesamērīgu ietekmi uz satiksmes plūsmu pie jūras un sauszemes robežām, dalībvalstis drīkst izlemt veikt tikai mērķtiecīgas pārbaudes datubāzēs, ja riska novērtējums liecina, ka tas neradīs risku saistībā ar iekšējo drošību, sabiedrisko politiku, dalībvalstu starptautiskajām attiecībām vai draudus sabiedrības veselībai.

Attiecībā uz gaisa telpas robežām iestādes vienojās, ka dalībvalstis drīkst izmantot šo iespēju, taču tikai sešu mēnešu pārejas posmā, sākot no grozītās regulas spēkā stāšanās. Izņēmuma gadījumos, ja kādā konkrētā lidostā ir grūtības ar infrastruktūru un tāpēc vajadzīgs ilgāks laikposms, lai veiktu pielāgojumus, kas atļautu sistemātiski caurskatīt datubāzes, neradot nesamērīgu ietekmi uz satiksmes plūsmu, šo laikposmu var pagarināt maksimāli par 18 mēnešiem.

Vispārīga informācija

Šo regulu, ar ko tiek grozīts Šengenas Robežu kodekss, Eiropas Komisija iesniedza 2015. gada decembrī. Tā ir atbilde uz terorisma draudu pieaugumu un aicinājumu Padomes 2015. gada 9. un 20. novembra secinājumos mērķtiecīgi pārskatīt Šengenas Robežu kodeksu, ņemot vērā nepieciešamību rīkoties saistībā ar "ārvalstu kaujiniekiem teroristiem". Šī vienošanās ir arī reāls iznākums Bratislavas paziņojumam un ceļvedim, par ko 27 dalībvalstu vadītāji vienojās 2016. gada 16. septembrī.

Kaut gan dalībvalstīm sabiedriskās kārtības un iekšējās drošības apsvērumu dēļ ir pienākums visās datubāzēs sistemātiski pārbaudīt trešo valstu valstspiederīgos, tiem ieceļojot, pašreizējos noteikumos nav paredzēts, ka šāda pārbaude visās datubāzēs jāveic, tiem izceļojot. Nav arī paredzēts sistemātiski pārbaudīt personas, kuras saskaņā ar ES tiesību aktiem drīkst brīvi pārvietoties. Ar šo grozījumu pienākumi tiks pielāgoti, iekļaujot sistemātiskas pārbaudes izceļojot, lai nodrošinātu, ka ne trešo valstu valstspiederīgie, ne ES pilsoņi un viņu ģimenes locekļi nerada draudus sabiedriskajai politikai un iekšējai drošībai.

Šis grozījums Šengenas informācijas sistēmas un citu atbilstīgu Savienības datubāzu lietošanu padara intensīvāku un dod iespēju meklēt informāciju citās Interpola datubāzēs. Informācijas meklēšana Interpola Zagto un pazaudēto ceļošanas dokumentu datubāzē ir pienākums, kas jāveic tādēļ, lai, gan ieceļojot, gan izceļojot, pārbaudītu trešo valstu valstspiederīgos un personas, kam saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, ir tiesības brīvi pārvietoties.

Turpmākie pasākumi

Tagad, kad vienošanos Padomes vārdā ir apstiprinājusi Pastāvīgo pārstāvju komiteja, regulu iesniegs Eiropas Parlamentam balsošanai pirmajā lasījumā un pieņemšanai Padomē.

- [ES cīņa pret terorismu \(pamatinformācija\)](#)

Press office - General Secretariat of the Council of the EU
Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319
press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press